

36

69

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Νοέμβριος 1969 - Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Έξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομμόπολις). χωρίον... Τερβίνια
(παλαιότερον όνομα : ... Τερβίνια...), Έπαρχίας ... Σερβίνον,
Νομού ... Χανίων
2. Όνοματεπώνυμον του έξετάσαντος και συμπληρώσαντος. Γεωργιος
Σπυριδούκης... έπάγγελμα ... Διδάσκαλος
Ταχυδρομική διεύθυνσις Τερβίνια Ρωμυνι Κρήτης
Πόσα έτη διαμένει εις τόν έξεταζόμενον τόπον. Έκθετα "4"
3. Από ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αί παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) όνομα και έπώνυμον ... Γεωργιον Ν.Κ. Κοτταμπασά-
κης
ήλικία... 52 ... γραμματικά γνώσεις Απόφοιτος Διμοτ.
Σχολείου ... τόπος καταγωγής Τερβίνια
Σερβίνον Χανίων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποίαι άγροτικά περριοχάι προωρίζοντο διά σποράν και ποίαι διά
βοσκήν ποιμνίων ; Πέριξ του χωρίου προωρίζοντο
για σποράν και εις τα ύψηλά κορυφείδια βοσκύν
'Υπήρχον αύται χωριστάι ή ένηλλάσσοντο κατά χρονικά διαστή-
ματα ; Υπήρχον χωριστάι βοσκότοποι...
- 2) Εις ποίους άνήκον ως ιδιοκτησίαι ; α) εις φυσικά πρόσωπα,
δηλ. εις τούς χωρικούς· β) εις γαιοκτήμονας ('Ελληνας ή ξένους, ως
π.χ. Τούρκους)· γ) εις Κοινότηας· δ) εις μονάς κλπ. Άνήκον
εις τινά τας...
- 3) 'Ο πατήρ διατηρεί την περιουσίαν του συγκεντρωμένην και μετά τόν
γάμον τών τέκνων του, διανεμομένης ύπ' αυτών μετά τόν θάνατόν
του ; Πικροτέρων ο. πικρότερ. και μικρότερ. ο. μικρότερ.
των δικαιοδοσιών την περιουσίαν του. Τούτο τώ έθιμον
κωλυμένη μετά τόν 1955.

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολοῦνται μόνον εἰς τήν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; Παλαιότερον... κεχωρισμένως.

Τώρα. ΑΓΧΟΡΟΝΥΧΙΑΣ. ΕΙ, ΑΥΓΟΤΙΡΑΙ.

- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Δὲν ἀπασχολοῦνται βιοτέχναι.....

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους, ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Εἰς τὰς μεγάλας κτήσεις, οἱ τσιφλικούχοι καὶ οἱ μοναχοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτὰς ὑπὸ ὁρισμένους ὄρους, ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των.*

- 2) Πώς έκαλούντο ούτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποια ήτο η κοινωνική των θέσις ;...

Ηρχήσαντο επί Ακροπόλεως.....

- 3) Ποιά ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα); εἰς πλούτια καὶ
ἐνδοξασίαν
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζατο; ἐποικίως, δηλ. διὰ τὸ θέλημα,

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργαταί; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν ταυγῆτάν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προΐρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος;

Υπερβιμποποιουντο δια θυρεων ηι υπερμε-
γαια... 5 ακαυ. κριθαι...

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; *Νοχὴ, Ἰωνία, δοῦλοι, ἔκ.*

χωρίου ἐν τῷ καθεκόντῳ γούρῳ.

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ... ἡ πύκνυν... εἰ... ἐκαστοῦ κοινῶν

α) γ.ά. περίχ. χωρίς.....

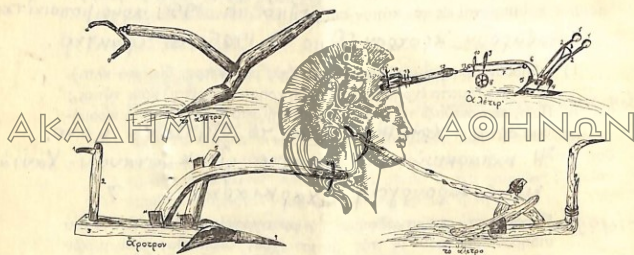
- β) Ἐπιγίαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

ἡθικῶν ἐποχικῶν ἢ προχῆται.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχυῶν (δεματιῶν). Δίν. Στάχην
5) Μηχανή ἀλωνισμού. Δίν. τὸ ἔτος 1960.....

στ. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ἡ ἀρχαιότερον... ὡς κατεσκεύαζον
οἱ ἱερεῖς... Σύμφωνα... χρησιμοποιοῦντες ἐλάχιστα...

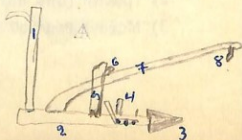
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖα διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ὑπογράψατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷ-
 τε εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ὀχρη	6. βαῖνα	11.
2. ποδάρ	7. σταβάρ	12.
3. ὕνι	8. κατὰ κρείδι	13.
4. παρόντια	9.	14.
5. σπάρη	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὧλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο μιᾶς μορφῆς
δὲ ὅλκι. τὰ ξυλοφάγια.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

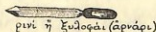
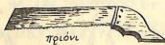

- 6) Τὴτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

Τὸ ξύλινον εἶχε ξύλινον σπάθην μετ' ὅπῃ διὰ τὸ
σκαθαρεῖν τὰ ξυλοφάγια χρησιμοποιοῦσεν ξύλινον
σπάθην τὴν ὁποῖαν κεκοῦσεν μετ' ὅπῃ.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάγια κλπ.).....

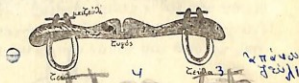
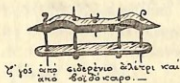
Διὰ τὴν διόρθωσιν χρησιμοποιοῦσεν τὸ σκε-
πάρνι... πού... ἀνὰ... ἀποχωρίζοντο... ἀπὸ τοῦ ὁρακοχόνου.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἔχρησιμοποιοῦντο βόες...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἐν ; *ἔχρησιμοποιοῦντο δύο βόες.....*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἦτο καὶ εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.....*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύγες, πιεζύλια κλπ.). *Λέγονται ζεύγος ἀπὸ τοῦ ἡπικίνει ὁ λαιμὸς καὶ τὴν ἀγκυράν. ζυγὸς ὁ ὀγκώδης τὸ ζεύγος λούρα... λέγονται καὶ τὰ σιδερένια τοῦ ἡπικίνει. εἰ τὴν ἀγκυρὴν σὺν τῷ ζεύγος ἔπαιναν ζεύγος λέγεται τὸ σιδερένιο τοῦ σφυροῦ καὶ πᾶν μέρος τοῦ ζυγοῦ.*

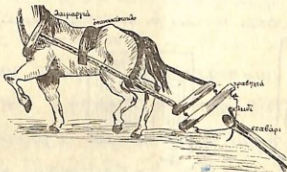
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Ἦ. ζεύγος εἶναι ζυγὸν, εἰς τὸ ἔπαιναν κίρσι. ἀγκυρὴν ὀγκύν. διὰ τὰ ἐκχαρμένα καὶ ἔπαιναν ζεύγος.*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Ἦ. ζεύγος καὶ λούρα, εἶναι δύο κρίκοι ἐκ αὐτοῦ.*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Ἀπὸ τοῦ 1950...*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Ἦ. τὸ λαιμὸ καὶ τὸ ζῶον καὶ ἀροτροῦ ἡ ἡμίονος ἢ ἡμίονος κορυφαὶ ἀπὸ τοῦ ἔθραυαν. Χάμουρα τὰ σκουινὰ ἢ τὰ λουριά καὶ σφύρι καὶ ζυγὸς σίδερον τοῦ σφυροῦ ζυγὸς σὺν σιδερένι διὰ τοῦ κατακλειδίου.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον... ἔλαιον, ὄχιον, ὄχιον,
ἔλαιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον,

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας... ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον,
ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον,

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον,
ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον,
ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον,

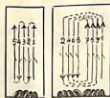
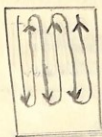
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. ὄχιον, ὄχιον,
ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον,
ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον,

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον,
ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον, ὄχιον,

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακάς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁ ρ γ ώ ν ε ι τ α ι . . . τ ὸ . . . χ ω ρ ῶ ς . . . κ α ι . . . εὐ θ ῆ α ν . . . γ ρ α μ μ ῆ ν . . .
 . . . μ ῆ ν . . . π ᾶ σι . . . κ α ι . . . ὁ ρ γ ῶ ν ε ι τ α ι . . .

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν-τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδας, ντάμιες, σιασιές, μισοδράδες κ.λ.π.) ; Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ γίνεται . . . μὲ σπορὰς . . .

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακίαν ; . . .

μὲ κὺλῃ κικιάν . . . χωρὶς τῆς αὐλῆς . . . ἢ σπορὰς . . .

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; Μόνον . . . ἢ χωρὶς αὐτῆς . . . τοῦ ἀροτροῦ . . . μὲ τὸ βούδι . . . καὶ εἰς χύρους . . .

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. Ὑπάρχει . . . καὶ διάνοιξις . . . τῶν αὐλάκων . . . καθέτως . . . βαθιὰ . . . ἀνὰ πλάτος . . . ἀνὰ μήκος . . . μὲ τὸν ἀρότρον . . . καὶ καλλιεργεῖται . . .

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *εἰ... ὁ... ἄνθρωπος... τῆς... σποράς... χρησιμοποιοῦται... ἡ... ὁ... τρόπος...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα εἰνόντο (ἢ γίνονται) καὶ τότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Διὰ τὴν... σπορὰν... δημητριακῶν... εἰνόντο καὶ γίνονται... ὀργώματα... πρὸ... τῆς... σποράς... κ.κ. κ.κ. καὶ τὰ... ὀργώματα... πρὸ... τῆς... σποράς... κ.κ. κ.κ. καὶ τὰ... ὀργώματα... καλλουργία...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ὁ... ὁμοίως... ὡς... ἀνωτέρω... κ.κ. κ.κ. καὶ τὰ... ὀργώματα... πρὸ... τῆς... σποράς... κ.κ. κ.κ. καὶ τὰ... ὀργώματα... καλλουργία...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

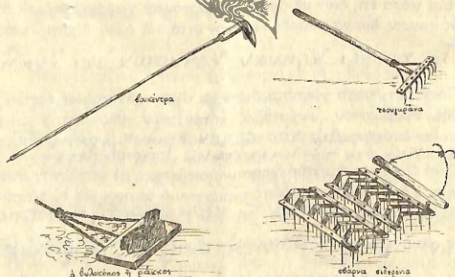
Τὸ... χωράφι... ἀσπαρτον... ἀσπαρτον... ἐπὶ... ἔτη... ὁμοίως...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *Διὰ τὸν... ὁ... ἄνθρωπος... τῆς... σποράς... κ.κ. κ.κ. καὶ τὰ... ὀργώματα... πρὸ... τῆς... σποράς... κ.κ. κ.κ. καὶ τὰ... ὀργώματα... καλλουργία...*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *εἰ... ὁ... ἄνθρωπος... τῆς... σποράς... κ.κ. κ.κ. καὶ τὰ... ὀργώματα... πρὸ... τῆς... σποράς... κ.κ. κ.κ. καὶ τὰ... ὀργώματα... καλλουργία...*

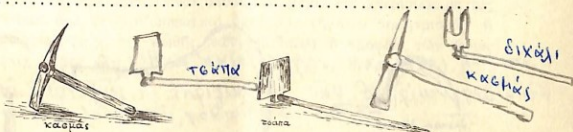
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

Δὲν χρησιμοποιοῦνται τίποτα ἐν τῷ πόνῳ
ἐν τῷ σῶμα. ἄλλα ἐν τῷ σώματι...

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ΑΙΔ. ΤΟΥ, ΑΓΡΟΥ, ΧΡΥΣΟΠΟΥΝΥΧΙ ΟΙ ΚΑΘΑΡΕΙ
ΑΙΔ. ΤΟΥ, ΚΑΠΟΥ, ΚΑΙ ΑΥΓΕΛΙΑ ΤΟ ΑΠΕΛΥΘΙΧΑΛΙΑ

Τὸ πρόσωπον πού δοῦν ἃ τὸν γεωγράφον
καὶ τὸ ὄρεμα μεγάλῃ σκέψης.

Εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἡ ἡμετέρα χάρις
 τῇ προνοουμένῃ ἐκκλησίᾳ εἴη τε καὶ τῇ (ἐν ᾧ) καὶ
 τῇ προνοουμένῃ ἁγίᾳ.

8) Ποια χωράφια εκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Δέν. Ξυμωτόταν. Διά κη 1615
 Ξη. κό. χωράφι. τοῦ. εἶχε. σπικρῶ. μί. ρόβη. ἤ. σανόν
 τὴν. ἐπομένην. ἤ. περὶ. σπικρῶ.

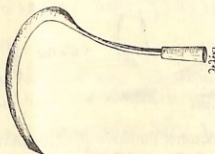
9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
καὶ ἄλλως. *Ἡ. καλλιέργειαι. τῶν. γεωμήλων. ἐγένοντο
καὶ καὶ. ὅπου. γίνετο. καὶ. σήμερον.*

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ὅτι γίνοντο ὁ θερισμός
 π.χ. τὸ δρεπάνι, ... ὡς δρεπάνι, σχοινιμοποιεῖ-
 σκευ. τὸ εἶδος π.χ. κόψη...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφορῶν εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. Δὲν ὑπάρχαν
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν
 ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μόνο μ.β. ὄρε-
 πάνια.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ἦταν φησὶ
 ἡ...

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ἦταν ἡ
 χειρολαβὴ φυλάνια· ὁ σιδηροῦς σκελετὸς ἦλεγε-
 το... δρεπάνι...

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) Ἦν...κατασκευάζαν...οἱ...τεφριτζήδες

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμός με τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Ἦτο...πικριότερον...καὶ εἶναι ἀκόμη ὁ...θερισμός...δι' ἐκρίζωσιν...τῶν...ὀσπρίων...ρεβιθίων...φακῆν, λαδουρίου, ροβιού κ.ά.

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) με τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. Ἦ...πικριότερον...θερίζοντο...πολύ...χαμηλά...ὅχι...ἀπὸ τοῦ...5-8 πόντους...ταῖς...τεφριτζήσιν καὶ ἄλλοις...τῶν...μικροτέρων...ἀπὸ τοῦ...10-15 πόντους.
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). Ἦ...ποικιλίαν...λέγοντο

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; Ὁ...ἴδιος...ἀποθέτει...ἐν...τῇ...μικρῇ...ὁ...πικρὸς...ἐάν...ἐξυφάνῃ...ἐρχάται...αὐτός...ἄλλοι...καὶ...ἐξυφάνῃ...μικρὸν...ὀρεμάτια...χειρόβολα...καὶ...τὰ...γόρτα...πολλὰ...ὁμοῦ;...Πόσα;...Μήπως...τοποθετεῖται...ἕκαστον...δράγμα...πιάσμα...τῆς...χειρὸς...χωριστὰ;...Ὅπου...τοποθετοῦνται...πολλὰ...μαζί...αἱ...κεφαλαὶ...τῶν...σταχυῶν...εὐρίσκονται...πρὸς...τὴν...αὐτὴν...κατεύθυνσιν...ἢ...διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) Ἦ...μικρὰ...ἀφίνονται...ἐπὶ...τοῦ...ἐδάφους...5-10...καὶ...πικραπῶν...καὶ...ἐκκαίνονται...Ἦ...τοποθετοῦνται...ἴδια...τῆς...κεφαλῆς...ἐάν...Ἦτο...πολύ...καλὰ...τὰ...ἐκκαίνονται...ἀρροφάνευστα...ἀντίθετα...ἐάν...Ἦσαν...μικρὰ...καὶ...Ἦσαν...ἐν...ἀντικατάστα.
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) Ἦ...μικρὰ...ἀφίνονται...ἐπὶ...τοῦ...ἐδάφους...5-10...καὶ...πικραπῶν...καὶ...ἐκκαίνονται...Ἦ...τοποθετοῦνται...ἴδια...τῆς...κεφαλῆς...ἐάν...Ἦτο...πολύ...καλὰ...τὰ...ἐκκαίνονται...ἀρροφάνευστα...ἀντίθετα...ἐάν...Ἦσαν...μικρὰ...καὶ...Ἦσαν...ἐν...ἀντικατάστα.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Τὰ λεγόμενα... δέμα... τὰ πολλὰ δέματα ἔφακ
χυναν... τίς... κοινὸ τοῦ ρεῖ... δέματι... καὶ... ἔβαλαν
ὅτι γῶο ἀνέλεος καὶ τὸ κτελεῖ 4-6 κλη

7. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; Θερίζουν... καὶ χυν-
ν... καὶ χυνκίκε... ποῦ ἔχουν... τὰ ἐπικρυσμένα
οἱ... πρὸ... ἐκ... χυνκίκε... τὰ νὰ
τοῦ... θερίζουν... ἀλλοτρίου... ..

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκολεῖς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). Ἦμεῖς... πρὸς...
... καὶ... ἔφακ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Ἦμεῖς...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...
... καὶ... καὶ... καὶ...

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός; *Πότε δὲν ἄρχισαν. πέν. Δεφτεμόν. Τρίτην. ἡμέραν. εἰ τι γάρρη. ἡμέραν. δὲν. ἔκαναν. διάκρισιν.....*

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. *Οἱ κοπέλλαι οἱ ἀφίστριε τραγουδοῦσαν... διάφορα. τραγούδια, κρημικά καὶ φηχίτικα. ὠριμένων. καὶ εὐδικῶν. γὰρ τὸν Δεφτεμόν... δὲν... ἡμέραν. ἀνθρωπικά. τραγούδια τοῦ χωριοῦ,*

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους πού μένουν ἀθέριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ*

π. φορτοῦ. τηγνίσαν. ἀφέναν. τ' ἀποδύει κάθουν. στάχους. γυμνίσαν. γυμνίσαν. καὶ τὸ ρίχνουν εἰς τὸ ἀθέριστο. καὶ λένε "καὶ τοῦ χρόνου". καὶ τηγνίσαν. καὶ ὁ Δεφτεμός. τὴν. ἡμέραν. αὐτὴν. σφάζουν καὶ ἐν αὐτῇ. γὰρ. ἀπὸ. ἐπὶ. τὴν. κοινὴν. ἢ. ριζάκην. ἢ. κόκορα,

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; *τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο τὴν. ἡμέραν. ἡμέραν. εἰ. περιπλεῖν. πού. δὲν. τοῦ. ἔπλεον. ὁ. χρόνος. ἔβυναν. τὸ. δεμάτιασμα. καὶ. τὴν. ἡμέραν. ἡμέραν.....*

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. Απὸ τῶν πλεονέτερον
χρόνιων εὐκαλλιεργεῖται ή κατὰ τὰ ὁ σπόρος εὐμε-
ρᾶ προφιδεύεται ἀπὸ τραπίζας πλεονέτερον
ἀναμύναται ἀπὸ τῶν προσφύμενων χρόνιων.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεταί) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. Ἡ ἐξαγωγή τῶν γεωμήλων ἐγίνετο
μὲ σκαπίδα.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, σπριφύλλι, βίκον). Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. πλεονέτερον ἡ διατροφή
τῶν ζώων ἐγίνετο κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ βόταν
αἶν κουρνοφύλλων, βυκοφύλλων, βοσκαριῶν τηνῶν
χόρτων. κατὰ τὸ καλοκαίρι ἐτήρουναν τὰ φύλλα
ῥέτω στῆς τραπίζας καὶ τὰ τοποθετοῦσαν εἰς ἀχυρῶ-
νις. Νωτερὰ χρησιμοποιοῦνται ὁ σανὸς εἰς ἐμπόριον.
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.). Ὁ σανὸς ἐθερίζετο κατὰ τὸν άνθρον τοῦ

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . Παρμίστορον . Δὲν εἰδένοντο οὐτε
 ἄλλοι φοροποιοὺσαν . ὄρχαν . διὰ τὴν φήσαν -
 σιν . τοῦ . χόρτου . τὸν εἰδένον μὲ . δεματὰ . ἐκ
 σπάρτων ἢ ἄλλων φυτῶν .

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματίων πρὸς άλωνισμόν . Συνκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *Μυσταφί -*
ροντα . . . τὰ . δεμάτια . . . πημίσον . τοῦ ἄλμωνιου
εἰ . . . συμφωνίᾳ . . .

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δεμάτια . Εἰς τινες τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ;
Ἐπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ; *το . φάρας*
ποῦ . ἔδωσαν . τὰ . δεμάτια . τοῦ ἔλγαν . ὑερω -
ν . ιάστρα . . . τὰ . τοποθετοῦσαν . ὄρδια . τὰ . ὑερή -
τια . κκὶ εἰς οἰκίαν κώρηον .

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνεκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν ἄλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι ; *Ἐπάρχει . . . ἔβγινετο . ἐπὶ*
τοῦ . ἄλμωνι . Παρμίστορα . ἔπαρσαν . ἐνα . δεμάτι
κκὶ τοῦ . καρποῦσαν . μέλα . στο . σπῖτι . τοῦ δρού -
μιγαν . κκὶ . ξεκαθάρσαν . κερπὸ . διὰ νὰ
τοῦ χυρομυλίσουν . κκὶ νὰ κάνουν ντουμμάς .
- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι . Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς
 ποίαν θέσιν ; *Κατεσκευάζοντο . ἐντὸς . τὸν συνοικι -*
σμοῦ . ἢ . ἔξω . τοῦ . χωρίου . . . ἐξ . ὁρίων . καὶ περὶ
ν . ὁ . ὁρίων . διότι . μὲ . ὁρίων . . . ληνοῦσαν .

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποῖαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ... ἄλῳνι... ἔκνευ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν
καὶ... ἄλλοτε... εἰ... περισσοτέρου... τὴν δεύτερην
περίπτωσιν ἄλῳνι... ἔκνευ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν
6) Ἀπὸ ποῦ ἀρχεῖται τὸ ἄλῳνισμα καὶ ποῦ ἀφαιρῶνται ;
τὸ κεφάλαιον τοῦ ἄλῳνι... ἔκνευ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν
ἄρχεται... ἀφαιρῶνται... ἔκνευ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν

- 7) Εἶδη ἄλῳνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Τὰ εἶδη τῶν ἄλῳνιῶν εἰς

χωματὰλῳνι... ἔκνευ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳνι ἐκάστου ἐπὶ τῇ ἐνάρξεως τοῦ
ἄλῳνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). καὶ... ἄρχεται... ἔκνευ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν

ἔκνευ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν
καὶ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν
καὶ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἄλῳνιου καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἄλῳνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Ἡ ἐνάρξις τοῦ ἄλῳνι-
σμοῦ... ἔκνευ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν
καὶ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν
καὶ... ἄλλοτε... εἰ... μίαν οἰκογένειαν

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλῳνόςτυλος, ὥς καὶ τὸ ἄλῳνι τῶν σταχυῶν πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰομένηποτε ἄλλον.

Δὲν ἐχρησιμοποιοῦν ἀλωνίσματα. Ἀπλῶς τὰ στάχυα εἰς τὸ ἀλώνι τοῦ σπύρου τὰ ἐκφάττα. Ἐξ ἐξωτερικῶν δεμάτια. ἦσαν γύρω-γύρω τοῦ σπύρου.

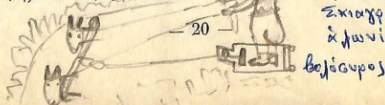
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένου ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρόβιλος, δοκάτη, βουκάτη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. Τὰ ἀλώνια τῶν σταχύων ἐκινῶντο διὰ τῶν βοῶν ὁντων, διὰ τῆς περιφορᾶς τῶν ἀλωνιστικῶν ποδῶν ἀλφειῶν. γύρω-γύρω μὲν ἀνὰ τὸν ἀλωνα.

Ἐχρησιμοποιοῦσαν τὸν ἀλωνα. Ἀπλῶς ἐχρησιμοποιοῦν βολεῖο ποδῶν τοῦ ἀλωνα.

β) Πῶς ζενονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείας, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινοῦ, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε οἷον ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

γύρων (σταχύων) καὶ ἐκινῶντο διὰ τῶν βοῶν καὶ ἔκοβε τὰ στάχυα.

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

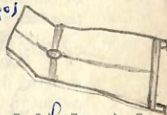
..τὰ .. ἡλωνίζοντα .. γῶνα .. περιφέρωντο .. συνδυάζοντα ..

.. κίονα .. δὲ .. ἀλυσίδων τοῦ .. σχοινίου ἐπὶ τοῦ ..

.. μοῦ, καὶ .. ἀλυσίδων τοῦ .. δύο .. τρεῖς ἢ περισσότερα .. γῶνα ..

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἡλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἡλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐzeugμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἡλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἡλωνισμόν των.

Ἀργότερα χρησιμοποιεῖτο σανὶς (βελούρος) ἢ ὑφάσματα καὶ ἐπὶ τῇ ἐπιφάνειαν καὶ λαβὰς ἢ πέταλλα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΒΕΛΟΥΡΟΣ

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἡλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουλκάνα, δικριάνι, βολόσσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἡλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἡλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Ἐργατο. βελούρος

Τὸν .. προκινεῖν το .. ἀπὸ τῶν πόδων .. τὰ ὄσπρια δὲν .. ἡλωνίζοντο .. διὰ .. βελούρου .. ἀλλὰ .. διὰ .. περιστροφῆς τῶν γῶνων ..

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *ἀρχίζει ἀπὸ τῆν 9^{ην} πρωινὴν... ἕως τῆς 4-5. ἀπογευματινὴν ὥραν... ἐκτὸν δὲν τελευτᾷ ὁ ἄλωνισμός. ἔπεται ἀφ' οὗ ἀναπαύεται τὴν ἐπομένην πάλιν τὴν 9^{ην} πρωινὴν...*

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *Εἰς τὰν πόλιν... κτλ... χρησιμοποιοῦν τὸ ὄρινάκι... δὲ τὰ καὶ συμπάνουν τὸ μάχμα ἢ καὶ τὸ χυρίσαν... ἢ καὶ τὸ λίχνισουν... ἀπὸ τοῦ ἄλλου... τοποθετοῦν... εἰς τὸ μέρος τοῦ ἄλωνιστοῦ... περὶ τὸν θύρον...*

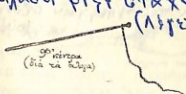
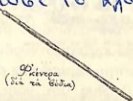
ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; *Κάνουν... τὸ συμπάνμα... μετὰ τὸ ὄρινάκι... κόπτουν... τὰ δίκμα... τὰ ξεφτίζου... καὶ ρίχνουν... καὶ τοῦ... στάχους τοῦ δίκματος πρὸς ἄλωνισμον.*
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχού φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *Ἦ... χρεωματοῖουν... τὴν... ἀπὸ πλάτανου ἢ σφακὰ ἢ τὸ βουκέντρι... πρὸς τὴν... ἀκρὸν εἶχε... ἢ καὶ.*

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Ἡ ἐργασία τοῦ

κλωνίσματος λέγεται δούλα (δούλα). Ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος λέγεται ἀπλώμα. καλεῖται ὑψοῦς. ὡς τὸ ξηρὸν δούλα ρίξε στάχυα νὰ κοποῦν (λέγεται καὶ ὑψοῦς)

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

λέγεται μάλαμα. οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰς τῶν ἡμετέρων (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστοὶ), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδινὰ ἢ αἰγὰς καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. Ἡ δὲ κλωνία

ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰς τῶν ἡμετέρων ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὰς τῶν ἡμετέρων καὶ τὰς τῶν ἡμετέρων γίνεται πότε εἰς τὸν ἕνα καὶ πότε εἰς τὸν ἄλλον. μετὰ τὴν ἀνάγκην κλωνία.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ τὰς καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπάρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους. π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

τὰ δυνάμει καὶ τὰ ὑψοῦς κλωνίζονται. ὅταν δὴ τὰ ὑψοῦς ἔκταν ἐλάχις τὰ κοπάνισμα.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

Ὁ κόπανος ἔκταν ἀπὸ ξύλου πλατάνου ἢ ἀπὸ ἄλλου κυλινδρικοῦ ξύλου. ἦτο κυλινδρικός. ἔκταν ροῦμι.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

Τὸ κοπάνισμα... τὰ ἔκκυναν... ἐπὶ ταράτσει ἢ αὐλῇ
εἰ τὰ ρεβιθία, φακὴ κ.λ.
τὸν κόπανον χρησιμοποιοῦν εἰ τὰ ἀλώνια
μόνο εἰ τὰ κόνδυλα ἰσχυρὰ χονδρὰ ἔκ-
τρα ποὺ ἔπρεπε τὸν κόπανον εἰς τὸ κάρπο
ἢ εἰς τὸ γλοῦδι.

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμινωτό διὰ τὸ κοῦναι
μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; Τὸ κοπάνισμα τῶν...
ἔκκυναν... οἱ γέιοι... ἢ... οἱ κορυφαῖοι...
ἢ καὶ... τοῦ...
.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

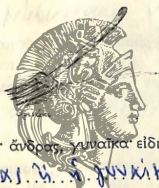
22) Κατὰ τὸ ἀλὼνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλκοολικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). *Κόσκινος*
1960 καὶ τὴν εἶχε ἐκπύρει ὁ συνεταιρισμός...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

[illegible]

- Διχνοφια και το Γκκνχν με το Γρινάκι....

ΑΘΗΝΑΝ

- Λιχνα ὁ θυράκι τῆς συνκίτας τοῦ ἔχουν τὸ ἅγιον
καὶ τὸ κκίσι δὲ καὶ παρὰ δὲ τὸ καὶ χωρί-
ται γὰρ κόνις ἀπὸ τὸν κερπὸ καὶ τὸ ἀχὺρ ἀπὸ τὸν κερπὸ

- Τὰ κόνδρα τεράκρια τῶν ἄκρων μένουται κόνδρα
ἀποχωρίζονται τὰ κόνδρα ἀπὸ τοῦ καρποῦ καὶ
τὴν παρὰούρα καὶ καὶ βόλιδρα καὶ κόσκινο συν-
θίσσεται τὰ κόνδρα καὶ ἡπκίνου καὶ κόνδρα
καὶ εἰς τὸ τέλος τῶν ἁρμονικῶν φανερωνεύοντο.

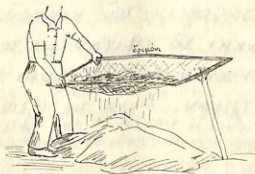
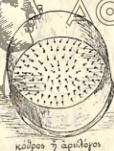
- 26 —

Κρήτη: ξεβαρούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο. *ἐλ. καὶ κόνδυλα. ἴην. ἡχρησιμοποιοῦν βορέουρο
 καὶ καὶ διὰ τῆς περὶ φορῆς τῶν ξένων. καὶ ἔμεταν τὸ
 ἀλμυρίσματος. τοῦτο ξεβαρούλισμα. τὸν καρπὸν τούτων
 ἡχρησιμοποιοῦν ὡς τράϊστον γὰρ τίς κοτίζει ἢ γὰρ
 μακκί. τοῦ (χοίρου).*.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *ἡχινόναν
 καὶ τὸ περὶ φορῆς πάλιν ἀποχωρίζαν. καὶ τὴν ὥραν
 τοῦ λιχνίσματος. καὶ κόνδυλα. ὅς ὠρισμένον. φέρον τοῦ
 ἀλμυρίου. ἔπειτα πικρὸν τοῦ ἔστιν κόνδυλα. ἀκόμα
 ὅσον καρπὸν ἡχρησιμοποιοῦν εἰς κόσκινον.*
 Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) Ἰχνηματίζουσιν. τὸ.

π.κράσερμα. (Θάσσερμα). Ἰπ.ί.α.ν. τὸν. βόμπερμα
κκί. τὸ. κόκκινον. δῖα. καὶ. καθαρίζουσιν. τὸν. καρ-
πὸ. ἀπὸ. τῆς. ἄλλης. ὕλης. π.τ.α.ν. ἄλλου. καρπού.
κόνδυλα. ἄχυρα. κλπ.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

καρπὸς. συγκεντρώνεται
εἰς. σωρόν. καὶ. τὸ. κόκκινον. πρὸς. τὸν. καθαρίζον-
τα. τῆς. φ.τ.α.ν. ὁδὸς. καὶ. μορφή. συγκεντρώνεται
καρπὸς. εἰς. σωρόν. χαράσσεται. σταυρὸς. ἐπὶ. τῇ
κορυφῇ. καὶ. κτυπύσσεται. τὸ. φτυάρι. καθέτως
εἰς. τὸ. χαχάριον. τοῦ. θρινάκιον. ὅτε. πᾶν.

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Δὲν. ὑπάρχον. ἔξτρα. ἰδιώματα. εὐχρηστικῶς
εἰς. τὴν. μεταφοράν. τοῦ. καρποῦ. εἰς. τὴν. ἀποθή-
κην. Τὸ. σάκκι. τὸ. ρεμύκιον. καὶ. τὸ. κόκκινον. καὶ. καρπὸν.
α.ν. 4-5. κοκκινίαν. ἀπὸ. μικροῦ. (σάκκι). Στὴν. πρώτην
κοκκινίαν. ἔρχεται. ὁ. ἀπὸ. τῆς. θύρας. καὶ. ἀφ' ὧν. α.ν.
τὸ. γὰρ. ὁ. ἀπὸ. τοῦ. κούρτου. καὶ. ἄλλου.

- γ'.1) Ποῖα ὀφείλει ἀπὸ τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθῶν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τ' ἔχουρα... τὰ ἔβλασαν... σὺ τ' αὖτε...

για καὶ τὰ κηρύττοντες καὶ εἰς τὴν ὑπαιθρον ἔβλασαν... σὺ τ' αὖτε...

5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεταί) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ὅταν...

ἡ διαλογὴ μετὰ τὸ ἀλώνισμα εἰς τὸν σπορόν καὶ ἔπειτα μετὰ τὸ κρεμῶ-
τερο κρεμῶ καὶ τὸν σπορόν... ἡ διαλογὴ...

6) Μήπως οὔτε γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὁχι... εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἔβλασαν... καὶ τὰ κηρύττοντες καὶ εἰς τὴν ὑπαιθρον ἔβλασαν... καὶ τὰ κηρύττοντες...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ; πού φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΗΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὴν ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγουστοῦ κλπ.)

Ὁδύνησι... γίνονται... ἔβλασαν... καὶ τὰ κηρύττοντες...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Μόλις ὅταν...

ἔβλασαν... καὶ τὰ κηρύττοντες... καὶ τὰ κηρύττοντες...

καὶ τὰ κηρύττοντες... καὶ τὰ κηρύττοντες... καὶ τὰ κηρύττοντες...

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; . . .

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; . . .

.....

Διὰ τὴν σφαίρην καὶ ἐκκλυσίαν. ἔργον τῆς κλ. καὶ τοῦ αἵματος
καὶ τῆς ἐκκλυσίαν καὶ τῆς κλ. καὶ τῆς ἐκκλυσίαν (Παρατήρησις 328, 1890)

σφύγχχονν. ένν. θωφθ... κυκλ.κό... εη. τω. κά.τεν μέρο)

πρωκτων... αρχαιων... νεοτερων... φυλακισμενων... φυλα
κηνην... κοιμησιν... ης... την... κορυφην... του...
του... σιμων... το... του...

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, ζόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβοι. Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα . *... ..*

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

ΔΕΥ. ΣΠΟΥΧΑΝ,

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) .Δ.ν

ὁ πῦρ φάν

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) Ὁ.χ. καὶ ἄλλο Πάσχα.

ἀλλὰ τὴν ἑσπέρην τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ